

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KLAIPĖDOS MIESTO POLIKLINIKOS
VYRIAUSIOJO GYDYTOJO**

**ĮSAKYMAS
DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KLAIPĖDOS MIESTO POLIKLINIKOS
ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO RIBOTO JUDUMO
ASMENIMS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠO
PATVIRTINIMO**

2025 m. balandžio 29 d. Nr. V-
Klaipėda

Vadovaudamasis Minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-338 „Dėl Minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašo tvirtinimo“ 7.8.5 papunkčiu, kitais teisės aktais ir Poliklinikos vidaus dokumentais, reglamentuojančiais asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą riboto judumo asmenims ir siekdamas užtikrinti, kad visi riboto judumo asmenys gautų tinkamą ir kokybišką asmens sveikatos priežiūrą, o sveikatos priežiūros specialistai būtų tinkamai pasiruošę teikti paslaugas riboto judumo asmenims ir taip prisidėti prie jų gerovės ir sveikatos priežiūros kokybės VŠĮ Klaipėdos miesto poliklinikoje (toliau - Poliklinika),

1. T v i r t i n u Viešosios įstaigos Klaipėdos miesto poliklinikos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo riboto judumo asmenims organizavimo tvarkos aprašą (toliau – Aprašas).

2. Į p a r e i g o j u:

2.1. Poliklinikos sekretorę-referentę su šiuo įsakymu supažindinti Poliklinikos vyriausiojo gydytojo pavaduotoją medicinai, Poliklinikos vyriausiąją slaugytoją, skyrių / padalinių vedėjus, skyrių slaugos administratorės ir joms prilygintus darbuotojus;

2.2. Poliklinikos vyriausiojo gydytojo pavaduotoją medicinai, Poliklinikos vyriausiąją slaugytoją, skyrių / padalinių vedėjus, skyrių slaugos administratorės užtikrinti tinkamą Apraše nurodytų reikalavimų vykdymą.

3. P a v e d u įsakymo vykdymo kontrolę Poliklinikos vyriausiojo gydytojo pavaduotojui medicinai.

Vyriausiasis gydytojas

dr. Jonas Salyga

PATVIRTINTA
VšĮ Klaipėdos miesto poliklinikos
vyriausiojo gydytojo
2025 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-

**VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS KLAIPĖDOS MIESTO POLIKLINIKOS
ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ TEIKIMO RIBOTO JUDUMO
ASMENIMS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Viešosios įstaigos Klaipėdos miesto poliklinikos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo riboto judumo asmenims organizavimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo riboto judumo asmenims reikalavimus ir tvarką Viešojoje įstaigoje Klaipėdos miesto poliklinikoje (toliau – Poliklinika).

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstatymu, Lietuvos Respublikos sveikatos sistemos įstatymu, Lietuvos Respublikos neįgaliųjų socialinės integracijos įstatymu, Riboto judumo asmenims palankios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. spalio 3 d. įsakymu Nr. V-1124 „Dėl riboto judumo asmenims palankios asmens sveikatos priežiūros įstaigos vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2008 m. balandžio 29 d. įsakymu Nr. V-338 „Dėl Minimalių asmens sveikatos priežiūros paslaugų kokybės reikalavimų aprašo tvirtinimo“ 7.8.5 papunkčiu, kitais teisės aktais ir Poliklinikos vidaus dokumentais, reglamentuojančiais asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimą.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. **Asmens sveikatos priežiūra** – valstybės licencijuota fizinių ir juridinių asmenų veikla, kurios tikslas – laiku diagnozuoti asmens sveikatos sutrikimus ir užkirsti jiems kelią, padėti atgauti ir sustiprinti sveikatą.

3.2. **Riboto judumo asmuo** – fizinis asmuo, kurio judumas yra ribotas dėl bet kokios fizinės negalios (jutiminės arba judėjimo, nuolatinės arba laikinos), intelekto negalios arba sutrikimo ar bet kurios kitos negalios arba amžiaus ir kuriam dėl jo būklės reikia atitinkamo dėmesio, o paslaugas, teikiamas visiems asmenims, reikia pritaikyti prie jo specialių poreikių.

3.3. **Asmuo su negalia** – asmuo, kuriam Lietuvos Respublikos asmens su negalia teisių apsaugos pagrindų įstatymo nustatyta tvarka nustatytas neįgalumo lygis arba 55 procentų ar mažesnis dalyvumo lygis.

3.4. **Negalia** – ilgalaikis funkcinis asmens organizmo sutrikimas (asmens įgimtos ir (ar) įgytos savybės), kuris dėl aplinkos veiksnių trukdo asmeniui visapusiškai ir veiksmingai dalyvauti visuomenės gyvenime lygiai su kitais asmenimis.

3.5. Kitos Apraše vartojamos sąvokos atitinka sąvokas, apibrėžtas teisės aktuose, pateiktuose Aprašo 2 punkte.

4. Aprašas skirtas ir juo privalo vadovautis:

4.1. visi Poliklinikos darbuotojai (gydytojai, bendrosios praktikos slaugytojai, registratūros darbuotojai, kiti sveikatos priežiūros specialistai, tiesiogiai teikiantys paslaugas riboto judumo asmenims);

4.2. riboto judumo asmenys (jų atstovai) ir juos lydintys asmenys, atvykę į Polikliniką dėl asmens sveikatos priežiūros paslaugų.

5. Aprašo tikslas – užtikrinti, kad riboto judumo asmenims (su klausos, regos, judėjimo, intelekto ar psichosocialine negalia, vyresnio amžiaus ir kt.) Poliklinikoje teikiamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos būtų prieinamos, tinkamos ir kokybiškos, nediskriminuojant jų dėl negalios ir / ar dėl amžiaus.

II SKYRIUS

ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ PRIEINAMUMO UŽTIKRINIMAS

6. Poliklinika yra sudariusi sąlygas riboto judumo asmenims patekti į Polikliniką ir gauti visas joje teikiamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas:

6.1. iki Poliklinikos pastato įrengta prieinama judėjimo trasa: ne mažesnis kaip 1 m 20 cm laisvo pločio takas nuo viešojo transporto stotelės iki įėjimo į pastatą, kuriame:

6.1.1. nėra kliūčių (ženklų, skelbimų, medžių šakų ir pan.) žmogaus galvos aukštyje;

6.1.2. yra taktilinė vedimo linija (nukreipiančioji struktūra) regėjimo negalią turintiems asmenims. Ant taktilinės vedimo linijos nėra kliūčių (stulpų, suoliukų, šiukšliadėžių, reklaminių stendų, elektrinių paspirtukų ir pan.);

6.1.3. yra taktilinės dėmės atkreipiančios struktūros ant take esančių laiptų ir nuožulnų (pandusų) viršuje ir apačioje, per visą jų plotį. Laiptai (pandusai, nuvažos ar kitos pakylės) yra padengti neslidžia, oro temperatūrai atsparia medžiaga, laiptai (pandusai) yra su pritvirtintais turėklais;

6.2. arčiau Poliklinikos pagrindinio įėjimo durų įrengtos tinkamos specialios automobilių stovėjimo vietos, nuo kurių iki pagrindinio įėjimo į Polikliniką yra lygus kieto paviršiaus takas su taktiline vedimo linija;

6.3. pagrindinis įėjimas į Poliklinikos pastatą pritaikytas (plačios durys, automatinis durų atidarymas) bei lengvai identifikuojamas riboto judumo asmenims, tarp jų ir judantiems neįgaliojo vežimėliais;

6.4. Poliklinikos viduje:

6.4.1. yra laukimo zonos, leidžiančios žmonėms patogiai laukti ir pailsėti;

6.4.2. įrengtas liftas, pandusai su turėklais;

6.4.3. patalpos pritaikytos riboto judumo asmenims:

6.4.3.1. užtikrintas judėjimas neįgaliojo vežimėlių, vaikštynių naudotojams: platūs koridoriai. Judėjimo kelyje ant grindų nėra sustatytų ir (ar) ant sienų sukabintų objektų, trukdančių laisvai judėti;

6.4.3.2. užtikrintas patekimas į specialistų, teikiančių asmens sveikatos priežiūros paslaugas, kabinetus: plačios durys;

6.4.3.3. pritaikyti baldai, kad būtų lengva prieiti; pvz., su vežimėliais;

6.4.3.4. pritaikyta įranga, pvz., reguliuojamos lovos ar kėdės;

6.4.3.5. geras apšvietimas, kad būtų lengviau orientuotis;

6.4.3.6. prieinamos tualetų patalpos, esančios Poliklinikos 2-ame aukšte: tualetai pritaikyti, su specialiais turėklais, plačiomis durimis bei erdvėmis vežimėliams ir pakankamai vietos manevravimui, kuriuose yra lengvai pasiekiamos higienos priemonės: tualetinis popierius, muilas, rankų džiovintuvai ir kt.

7. Asmens sveikatos priežiūros paslaugos yra pritaikytos įvairioms negalios grupėms, įskaitant:

7.1. regėjimo negalią turinčius asmenis (informacija teikiama asistentų ar pacientus lydinčių asmenų pagalba, lydinčio personalo galimybė);

7.2. klausos negalią turinčius asmenis (suteikiama lydinčio gestų vertėjo galimybė, darbuotojų teikiama rašytine informacijos teikimo forma);

7.3. asmenis su intelekto ar psichosocialine negalia (paprastesnė informacijos pateikimo forma, lydinčio personalo galimybė).

7.4. judėjimo negalią turinčius asmenis (siūloma techninė įranga (vežimėlis), lydinčio personalo galimybė).

III SKYRIUS

ASMENS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGŲ ORGANIZAVIMO IR TEIKIMO TVARKA

8. Registruojantis asmens sveikatos priežiūros paslaugoms, riboto judumo asmuo ar jo atstovas turi informuoti Poliklinikos registratūros darbuotoją apie jam reikalingą pagalbos poreikį ir jos pobūdį; pvz. reikalingas gestų kalbos vertėjas, techninė įranga (vežimėlis) ir / ar kita pagalba.

9. Registratūros darbuotojai, registruodami asmenis turinčius:

9.1. regėjimo negalią (asmuo atvyko be lydinčio asmens, paprašo pagalbos ir kt.):

9.1.1. iškviečia Šeimos medicinos skyriaus socialinį darbuotoją, jam nesant - šeimos gydytojo bendrosios praktikos slaugytoją, kuris palydi asmenį iki asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikimo vietos;

9.2. judėjimo negalią (asmuo atvyko be lydinčio asmens, paprašo pagalbos ir kt.):

9.2.1. iškviečia Šeimos medicinos skyriaus socialinį darbuotoją, jam nesant - šeimos gydytojo bendrosios praktikos slaugytoją, kuris palydi asmenį iki asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikimo vietos;

9.2.2. sudaro galimybę pasinaudoti prie Poliklinikos registratūros esančia technine įranga (vežimėliu ir kt.);

9.3. klausos negalią (asmuo atvyko be lydinčio gestų kalbos vertėjo ar kito lydinčio asmens):

9.3.1. sudaro galimybę pateikti ir gauti rašytinę informaciją;

9.3.2. sudaro galimybę gauti gestų kalbos vertėjo paslaugas.

9.4. intelekto ar psichosocialinę negalią:

9.4.1. suteikia informaciją paprastesne forma;

9.4.2. iškviečia Šeimos medicinos skyriaus socialinį darbuotoją, jam nesant - šeimos gydytojo bendrosios praktikos slaugytoją, kuris palydi asmenį iki asmens sveikatos priežiūros paslaugos teikimo vietos.

10. Teikiant asmens sveikatos priežiūros paslaugas riboto judumo asmenims, jų teikimo metu:

10.1. užtikrinama galimybė dalyvauti, esant poreikiui ir / ar riboto judumo asmeniui paprašius:

10.1.1. pacientą lydinčiam asmeniui;

10.1.2. socialiniam darbuotojui;

10.1.3. gestų kalbos vertėjui;

10.1.4. kitiems specialistams pagal poreikį;

10.2. užtikrinama galimybė gauti informaciją apie teikiamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas suprantama ir prieinama forma;

10.3. esant būtinybei, teikiama papildoma pagalba (pvz., perkėlimas į vežimėlį, perkėlimas ant gydytojo ginekologo / gydytojo odontologo kėdės, transportavimo organizavimas į kitą gydymo įstaigą, ambulatorinių slaugos paslaugų organizavimas paciento namuose, galimybės gauti nuotoline konsultacijas suteikimas ir kita);

10.4. esant būtinybei, asmens sveikatos priežiūros paslaugos gali būti suteiktos pacientui neišeinant iš transporto priemonės arba paskiriant gydytojo iškvietimą į namus.

IV SKYRIUS

BENDRAVIMO SU RIBOTO JUDUMO ASMENIMIS

BENDROSIOS NUOSTATOS

11. Sveikatos priežiūros specialistai (gydytojai, bendrosios praktikos slaugytojai, registratūros darbuotojai, kiti sveikatos priežiūros specialistai ir darbuotojai, tiesiogiai bendraujantys ir teikiantys paslaugas riboto judumo asmenims) bendraudami su riboto judumo asmenimis, turi laikytis Darbuotojo atmintinėje (Aprašo 1 priedas) pateiktų bendrųjų taisyklių.

V SKYRIUS

DARBUOTOJŲ MOKYMAS

12. Siekiant užtikrinti, kad visi pacientai gautų tinkamą ir kokybišką asmens sveikatos priežiūrą, o sveikatos priežiūros specialistai būtų tinkamai pasiruošę teikti paslaugas riboto judumo asmenims, taip prisidedant prie jų gerovės ir sveikatos priežiūros kokybės, Poliklinika apmoko visus sveikatos priežiūros specialistus, kitus darbuotojus, teikiančius asmens sveikatos priežiūros paslaugas riboto judumo asmenims.

13. Darbuotojų mokymai gali apimti įvairias temas, tokias kaip:

13.1. riboto judumo asmenų poreikiai: supratimas apie tai, kokie yra riboto judumo asmenų poreikiai ir kaip jie gali skirtis priklausomai nuo individualių aplinkybių;

13.2. fizinis aplinkos pritaikymas: kaip pritaikyti Poliklinikos aplinką, kad ji būtų patogi ir prieinama riboto judumo asmenims. Tai gali apimti specialių įrenginių, tokių kaip rampų, liftų ir plačių durų, vežimėlių ir kitų specialių priemonių naudojimą;

13.3. pagalba ir parama riboto judumo asmenims: mokymai, kaip teikti fizinę pagalbą ir kaip naudoti specialią įrangą pacientams, kurie gali turėti sunkumų judėdami ir kitiems riboto judumo asmenims, taip pat, kaip užtikrinti emocinę paramą ir supratimą ribotą judumą turintiems asmenims;

13.4. teisinis paslaugų reglamentavimas: suteikiama informacija apie teisės aktus ir Poliklinikos vidaus dokumentus, susijusius su riboto judumo asmenų teisėmis ir asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimu jiems, bendravimu su jais paslaugų teikimo metu ir kita;

13.5. atvejų analizė: diskusijos apie realius atvejus ir situacijas, su kuriomis specialistai, teikiantys paslaugas, gali susidurti, siekiant rasti geriausius sprendimus ir praktiką;

13.6. praktiniai įgūdžiai: praktiniai užsiėmimai, kuriuose specialistai gali išmokti, kaip teisingai ir saugiai padėti pacientams, pavyzdžiui, kaip juos perkelti ar padėti jiems atlikti kasdienes veiklas.

VI SKYRIUS

ATSAKOMYBĖ

14. Už Aprašo reikalavimų įgyvendinimą atsako Poliklinikos skyrių vedėjai.

15. Kiekvienas darbuotojas, teikiantis paslaugas riboto judumo asmenims, privalo laikytis šiame Apraše nustatytų reikalavimų.

VII SKYRIUS

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

7. Už šio Aprašo nuostatų pažeidimus Poliklinikos darbuotojai atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

DARBUOTOJO ATMINTINĖ:
10 PAGRINDINIŲ TAISYKLIŲ BENDRAUJANT SU RIBOTO JUDUMO ASMENIU

1. **Gerbkite paciento orumą.**
 - Kreipkitės tiesiogiai į pacientą, ne į jo palydovą ar asistentą.
2. **Siūlykite pagalbą, bet neprimeskite jos.**
 - Pirmiausia paklauskite: „*Ar jums reikia pagalbos?*“, o ne imkitės veiksmų be paciento sutikimo.
3. **Bendraukite akių lygyje.**
 - Jei pacientas yra vežimėlyje, pasilenkite ar prisėskite, kad pokalbis vyktų patogiu akių lygiu.
4. **Naudokite aiškią ir draugišką kalbą.**
 - Venkite globėjiško tono ar infantilizavimo.
5. **Prisiminkite, kad ribotas judumas nėra ribotas protas.**
 - Niekada nesiūlykite pagalbos remdamiesi klaidingomis prielaidomis apie paciento intelektą.
6. **Būkite kantrūs ir neskubinkite.**
 - Duokite pacientui pakankamai laiko judėti ar kalbėti savo tempu.
7. **Tinkamai elkitės su pagalbiniėmis judėjimo priemonėmis.**
 - Nejudinkite vežimėlio, ramentų ar vaikštynės be leidimo.
8. **Užtikrinkite saugumą.**
 - Jei padedate judėti, laikykitės saugumo reikalavimų, kad apsaugotumėte tiek pacientą, tiek save.
9. **Gerbkite paciento privatumą.**
 - Užtikrinkite, kad asmeninė informacija ar pagalbos poreikis nebūtų aptarinėjami viešai.
10. **Išlaikykite pozityvų ir palaikantį požiūrį**
 - Kurkite aplinką, kur pacientas jaustųsi laukiamas ir vertinamas.

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Vidaus medicinos auditorė Audronė Lavruvianec
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Viešosios įstaigos Klaipėdos miesto poliklinikos asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimo riboto judumo asmenims organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2025-04-29 Nr. V-143
Adresatas	–
Dokumentą pasirašė	Vyriausiasis gydytojas Jonas Sąlyga
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2025-04-29 09:59:44
Registratorius	Sekretorė Indra Kvederienė
Veiksmo atlikimo data ir laikas	2025-04-29 10:12:56
Dokumento nuorašo atspausdinimo data ir jį atspausdinęs darbuotojas	2025-09-24 atspausdino Vidaus medicinos auditorė Audronė Lavruvianec

Nuorašas tikras
Viešoji įstaiga Klaipėdos miesto poliklinika
2025-09-24